

Domácí násilí v České republice a v Polsku – komparativní studie

Résumé

Předkládaná rigorózní práce se zabývá tématem domácího násilí, a to zejména z pohledu trestního práva hmotného. Práce je koncipovaná jako komparativní a srovnává tedy právní úpravu v této oblasti v České republice a v Polsku. Jejím cílem je zejména nalézt odpověď na otázku, čím se mohou zákonodárci jednotlivých států inspirovat jeden od druhého, a co je ve které právní úpravě řešeno jinak. Téma domácího násilí je stále velice aktuální, a je proto dle mého názoru potřeba neustále hledat nové způsoby, jak s ním bojovat. Nahlédnout do právní úpravy této problematiky v jiném státě je dle mého názoru jedním z možných způsobů, jak hledat nová a snad i efektivnější řešení.

Práce sestává z pěti kapitol, kdy v první je vymezen pojem domácího násilí, jeho jednotlivé znaky a možné formy. Dále je v ní přistoupeno ke krátkému pojednání o tom, jak je domácí násilí vnímáno společností v obou státech. K tomu poté neodmyslitelně patří i mýty a stereotypy týkající se této problematiky. Jedná se tedy o základní vymezení, díky kterému je následně možné s pojmem dále pracovat.

Druhá kapitola pojednává o osobě pachatele a oběti a je tedy stručným zhodnocením zejména kriminologických poznatků o tomto nebezpečném společenském fenoménu. Tato kapitola se snaží nalézt odpověď na otázku, zda existují nějaké predispozice k tomu, stát se pachatelem či obětí domácího násilí. Dále jsou zde uvedeny potencionálně nejohroženější skupiny obětí.

Třetí kapitola je stěžejní a nejobsáhlejší částí celé práce, neboť se zabývá jednotlivými skutkovými podstatami trestných činů a jejich srovnáním v obou právních řádech. Jelikož domácí násilí není problematikou, která by se dala podřadit pod jediné ustanovení, odpovídá tomu i výběr jednotlivých skutkových podstat. V této části práce je tedy přistoupeno nejen k analýze zvláštní části obou trestních zákoníků, ale také k jejich vzájemnému srovnání a zhodnocení.

Čtvrtá kapitola poté, alespoň ve stručnosti pojednává o nejdůležitějších procesních institutech souvisejících s domácím násilím. Je v ní přistoupeno k vymezení jednak trestněprocesních, jednak občanskoprávních institutů. Dále jsou uvedeny i jiné neméně důležité prostředky ochrany před domácím násilím zakotvené v obou právních řádech.

Poslední kapitola práce je shrnutím toho, co je v českém a polském právním řádu v oblasti domácího násilí odlišné, a co tedy může být předmětem zlepšení či inspirace. Jedná se

o kapitulu, jenž si klade za cíl sumarizovat ty nejdůležitější poznatky zjištěné v průběhu psaní této práce.